

PRAKTIKVEJLEDNING

Praktikvejledning til
fysioterapeutstuderende med
synshandicap, den kliniske
vejleder og praktikstedet.

STUDIEVEJLEDNINGEN PÅ IBOS

Anne Bjørkmann
Anne.bjorkmann@kk.dk
39 45 23 63

Denne praktikvejledning er tænkt som en hjælp til både den studerende med synsnedsættelse, men også til den kliniske vejleder og praktikstedet.

Vejledningen bygger på konkrete erfaringer fra både kliniske vejledere, som har haft studerende i praktik, IBOS' studievejledning og studerende med synsnedsættelse, som tidligere har været i praktik.

Vejledningen oplister opmærksomhedspunkter, som henholdsvis den studerende og den kliniske vejleder opfordres til at tage højde for. Tilsidst er der en række pædagogiske metoder i vejledning af studerende med synsnedsættelse i praktik.

Idet der er stor forskel på, hvor stor synsnedsættelsen er hos de enkelte studerende, vil dette være forslag og anbefalinger. For nogle studerende giver noget mening, som ikke gør for andre. Derfor er dialogen med den studerende altid vigtig.

DEN STUDERENDES OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER:

1. Søg ved behov SPS-støtte i god tid før praktikken. Det kan være til hjælpemidler (ZoomText, lup per, lys mm.) eller til personlig assistance.
2. Tag kontakt til praktikstedet i god tid og lav aftaler i forhold til opstart.
3. Konkretiser behov for synskompenserende foranstaltninger for den kliniske vejleder og oplys om synsfunktion.
4. Informer den kliniske vejleder om, hvordan specielle behov tilgodeses.
5. Bliv fysisk bekendt med praktikstedet før praktikken starter.
6. Informer efter behov patienter og andre samarbejdspartnere om synsnedsættelsen.

DEN KLINISKE VEJLEDERS OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER:

1. Udsend evt. informationsmateriale til den studerende med henblik på indskanning eller lignende før praktikperioden.
2. Tag en samtale med den studerende inden praktikken planlægges. I de første praktikker kan det være svært for den studerende at kende sit behov, eftersom man ikke har været i de konkrete situationer før, så det kan være svært at sætte ord på behovene. Her er det vigtigt at kigge på de strategier den studerende i forvejen kender fra sin hverdag. Det kan være med til at give et fingerpeg om, hvad der er brug for i praktikken.
3. Sørg for at den studerende får en grundig rundvisning. Brug gerne pejlemærker.
4. Giv efter behov den studerende tid til at orientere sig på praktikstedet.
5. Lad den studerende have færre patienter i startfasen.
6. Giv den studerende tid til at koble andre kompenserende sanser til.
7. Sørg for at den studerende har adgang til en PC, hvor der kan installeres kompenserende programmer. Det søges af den studerende og uddannelsesstedets SPS-vejleder via SPS-ordningen.
8. Sørg for at den studerende får indhentet nødvendige oplysninger fra patientens journal samt træn den studerende i selvstændigt at indhente patientoplysninger.
9. Under undersøgelsen og behandlingen er det vigtigt, at den kliniske vejleder, efter aftale med den studerende, er aktivt med til at vejlede den studerende omkring udførelsen af undersøgelsen og behandlingen - hjælpe den studerende til at "se"/ opfatte ting, som vedkommende ikke umiddelbart registrerer (se vejledning nedenfor). Det er specielt vigtigt for den studerende med synshandicap at få verbal feedback i student/patient situationen (opmuntrende mimik registreres ikke).

PÆDAGOGISKE METODER I VEJLEDNING AF STUDERENDE MED SYNSHANDICAP I PRAKTIK:

1. Brug visualiserende sprog. Konkretiser det du taler om og undgå ord som: "Her, der, sådan, således".
2. Præsenter dig, når du kommer for at se den studerende i funktion, således at den studerende ved, at du er til stede. Enkelte ønsker også, at du oplyser om, hvor du er i rummet.
3. Demonstrer stillinger og bevægelser på dig selv eller på andre, brug evt. flere ord end normalt.
4. Beskriv vigtige oplysninger med ord, som den studerende ikke opfanger med hænderne og hørelsen.
5. Det er vigtigt med verbal feedback. Det er lettere at blive usikker, når man ikke registrerer vejleders kropssprog.
6. Den studerende med synshandicap bruger meget lang tid på at slå op i litteraturen (e-bøger) og har derfor sværere ved - end seende studerende - at "rekapitulere" stoffet på denne måde. De har derfor ofte behov for repetitioner af praktiske færdigheder - for at disse skal "sidde i kroppen".
7. Den studerende skal opfordres til at kompensere for sit nedsatte syn - dvs. at være mere aktiv ved at anvende eks. hørelse, følesans og lugtesans. Dette er dog individuelt, så spørg den studerende.
8. Den studerende kan lægge sine hænder på den kliniske vejleders hænder for bedre at opfatte håndgreb og håndbevægelser - eller omvendt kan den kliniske vejleder lægge sine hænder på den studerendes for at "guide".
9. Den studerende med synshandicap skal lære at føle sig til mange kliniske tegn. Den studerende bør arbejde med en hånd, der behandler, samt en hånd med et par lette fingre, der "ser", dvs. de føler medbevægelser, kvalitet af muskelspændinger, ledstillinger, respirationen osv.
10. Den studerendes sanser skal være særdeles udviklet i forhold til den seendes, da disse skal kompensere for den nedsatte eller manglende synssans.
11. Den studerende har ofte brug for længere tid. Dette gælder i selve behandlingssituationen med patienten, journallæsning, mobility og lign. Dette bør der tages hensyn til i planlægningen af arbejdsdagen.
12. Informer andre kolleger om pædagogiske metoder, hvis de skal påtage sig vejledning af den synshandicappede studerende.

IBOS - Instituttet for Blinde og Svagsynede
Rymarksvej 1 · 2900 Hellerup
ibos@sof.kk.dk · www.ibos.dk
tlf. 39 45 25 45

